

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, APRIL 16, 1941

LETO XLIV. — VOL. XLIV.

Skoplje zopet v jugoslovanskih rokah

Zelezniška proga od Belgrada do Soluna ogrožena od jugoslovanskih čet. — V Albaniji se bližajo Jugoslavlani glavnemu mestu Tirani. — Vesti ponovno zatrjujejo, da je padel Drač Jugoslovanom v roke.

ITALIJANI TROBIJO V SVET VEST, DA PROSI JUGOSLAVIJA ZA PREMIRJE

Bern, Švica, 15. aprila. — Najnovejša poročila iz Belgrada javljajo, da so jugoslovanske čete iztrgale Nemcem iz Skoplje in pri tem uničile nacijem 400 bojnih tankov in vrzle vrzov. Napad je izvedel general Nedić, ki je bil radi čina povišan v feldmaršala. Nedić je čakal, da je pri nemška mehanizirana kolona globoko v dolino reke Nemke, nakar je ukazal napad na Nemce. Nemška kolona bila odrezana od ostalih čet in popolnoma uničena. Uničena je bila tudi vsa nemška zaloga gazolina. Takoj zatem je Nedić ukazal naskok na Skoplje, ki ga jugoslovanske čete vedno drže, kot trdijo zadnja poročila.

London, 15. aprila. — Jugoslovanske čete so napravile dva napada na Nemce južno od Belgrada in grozijo presekat železniško progo, ki pelje iz Belgrada do grškega Soluna in ki je nemško armado poglavito sredstvo za dovoz potrebnih armamentov. V okraju Topol, 40 milj južno od Belgrada, so Jugoslavlani izvedli nekaj uspešnih izpadov na nemško linijo. Enako pri Berberinu v Moravski dolini. Angleški vojaški krogi so prepričani radi uspehov jugoslovanske armade.

Jugoslovanske čete se počasi umičejo v bosanske hribe in to tako spretno, da so pri Kruševacu obkolili Nemce in jih mnogo zajeli, med njimi enega generala in več častnikov. V okrajih Kruševac in Kruševac so jugoslovanske čete zasedle nove zgodnje pozicije.

V krajih okrog Niša jugoslovansko gorsko topništvo uspešno obstreljuje Nemce, ki so se morali na več krajih umakniti. Uspešni napadi jugoslovanske armade pri Skoplju ne dovolijo Nemcem, da bi rabili to mesto kot središče za operacijo proti jugu na Grško in proti zahodu v Albanijo.

S tem, da jugoslovanska armada kontrolira prelaz Kačanik, more brezhibno obratovati kosevopolska železnica, ki pelje v smeri od severa proti jugu in po kateri se jugoslovanske čete lahko premičejo za drinsko linijo. S tem je tudi Nemcem nemogoče, da bi zbrali svoje čete za masni napad v Moravski dolini.

Iz severne Jugoslavije se je armada umaknila, toda zatrjuje jugoslovansko poveljstvo, ne pred nemško močjo, ampak glasom prej napravljenega načrta. Jugoslovansko poveljstvo tudi zatrjuje, da so si upale italijanske čete v Ljubljano šele potem, ko se je jugoslovanska vojska pomaknila proti jugu in ko so bile nemške čete že pri Zagrebu. Tako so Italijani zasedli Ljubljano brez vsakega boja in to faktično šele dva dni potem, ko je okupacija Ljubljane že javljala italijanski radio iz Rima. (Se nam je zdelo, da v bližini Ljubljane ni bilo nobenega jugoslovanskega vojaka, da so si upali Italijani v našo prestolico. Op. ured.).

V Rimu so danes krožile govorice, da je jugoslovanska vlada naprosila očišče za premirje. Toda v Berlinu zanikajo, da bi prišla kaka taka ponudba iz Jugoslavije.

Iz bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bila pripeljana iz Glenville bolnišnice Mrs. Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave. Prijateljice jo lahko obiščejo na domu.

Vaje za igre

Nocoj ob sedmih se vršijo vaje za igri "Težke ribe" in "Naš baby je bolan."

Hitler je priznal hrvatsko državo

BERLIN, 15. marca. — Adolf Hitler je danes uradno priznal samostojno hrvatsko državo. Tako je naznanil brzojavno hrvatsko premierju Slatko Kvaterniku. Hitler je tudi naznanil, da se bodo zastopniki Hrvatov in očišča sešli na skupni seji, kjer se bodo pogovorili o problemih in določili meje nove hrvatske države.

Zopet krvavi izgredi v premogorovih države Kentucky

Middleboro, Ky. — Štiri osebe so bile ubite, osem jih je bilo odpeljanih težko ranjenih v bolnišnico in kakih 20 jih je dobilo lažje poškodbe pri streljanju pred tukašnjim premogorovom. Ubit je predsednik Fork Ridge Coal Co., dalje blagajnik iste, nek policist in en premogar.

Do streljanja je prišlo, ko so hoteli unijski premogarji ustaviti delo v premogorov, dokler ne bo prišlo do sporazuma med CIO unijo in premogorovnimi družbami, katera pogajanja se še vedno vrše v New Yorku.

Potres v Mehiki

Mexico City, 15. aprila. — Poročila iz mesta Colima, 275 milj južno od tukaj, naznanjajo, da je silen potres skoro popolnoma uničil to mesto. Razdejanih je tudi mnogo okoliških vasi. Nastalo je mnogo požarov in škoda cenijo na en milijon dolarjev.

Smrt kosi

V Charity bolnišnici je umrla večera Rose Zalokar, stara 56 let, rojena Mertič, po domače Blatnik. Stanovola je na 6412 Carl Ave. Ranjka je bila doma iz Mačkoveca pri Žužemberku, odkoder je prišla v Cleveland pred 37 leti. Tukaj zapuščila zalujočega soproga Franka, dva sina: Franka in Edvarda, hčer Theresa Buckley in štiri vnuke, v starem kraju pa mater in eno sestro. Bila je članica društva Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ, podružnice št. 25 SZZ in Oltarnega društva fare sv. Vida. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob desetih v cerkev sv. Vida iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru, preostalim naše iskreno sožalje.

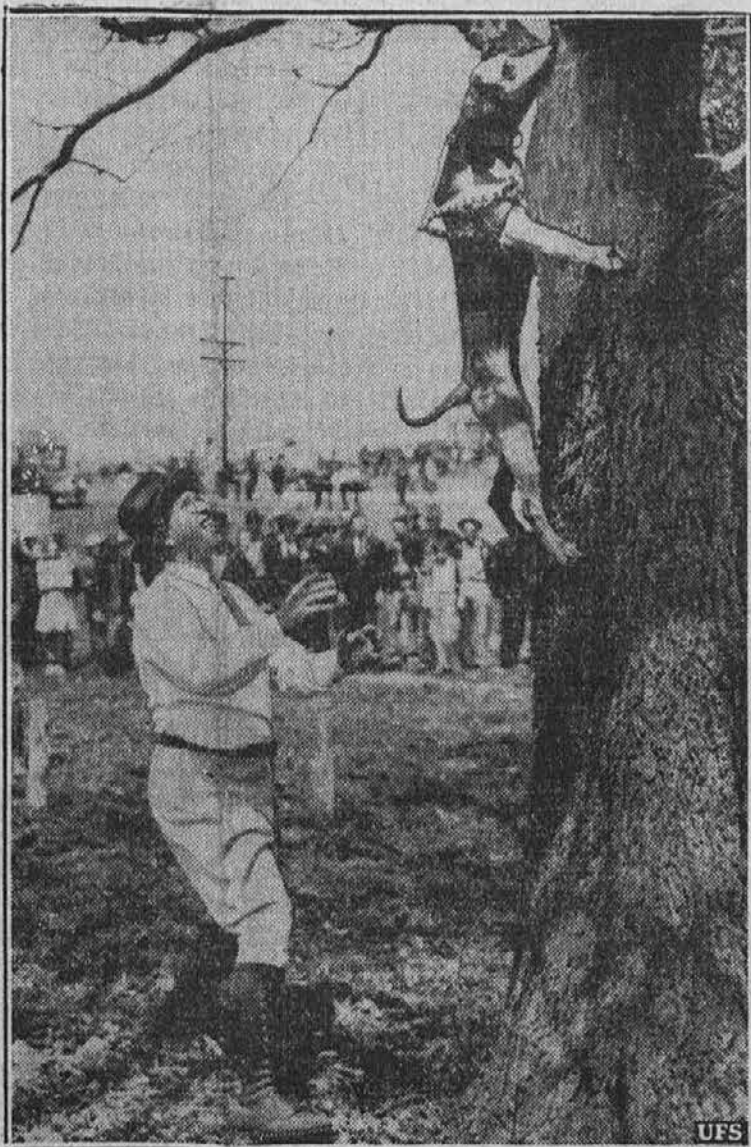
Nov grob

Na veliko soboto je umrl v Magadore, Ohio, rojak Anton Koščak, star 59 let. Doma je bil iz Gorenjih Otav pri Begunjah nad Cerknico. Če zapuščata tujak svojih sorodnikov, ni znano. Doma pa zapuščata brata in dve sestri. Pokopali so ga večeraj v Akronu iz cerkve Marije Vnebovzete. V Ameriki je bival 39 let. Naj mu bo lahko ameriška zemlja.

Zadušnica

V četrtek ob osmih se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojno Mary Klemenčič. Prijatelji so prijazno vabljeni.

FANTJE, ALI JE VAŠ PES TAK?

V Oak Parku, Tenn., so cenili pse, kateri je boljši za coone. Prvo nagrado je dobil ta, ki ga vidite na sliki, in ki je plezal za coonom kar na drevo.

Angleži trdijo, da so zavrli prodiranje nemških in italijanskih čet proti Egiptu

Kaira, 15. aprila. — V vojaških krogih so mnenja, da se je očišča izčrpalo v svojem 800 milj dolgem pohodu preko Libije do egiptovske meje. Angleži zrejo na položaj s polnim zupanjem, da bodo ustavili vsako nadaljno prodiranje nemških in italijanskih čet proti Suez. Tobruk, 80 milj zahodno od egiptovske meje, je še vedno v angleških rokah, dasi so čete očišča že v Salumu, ki je že na egiptovskem ozemlju. Okrog Saluma se vrše hudi boji in mesto je baje že večkrat menjalo gospodarje v zadnjih par dneh. Kdo ima v tem trenutku kraj, se ne ve.

Iz Etiopije, kjer je italijanska armada že brez vsake moči, hite angleške čete proti severu v Egipt. Dasi je položaj v severni Afriki za Angleže jako kritičen, pa imajo upanje, da bo general Wavell rešil situacijo. Wavell namerava zopet postaviti glavno obrambeno linijo pri Matruhu, kot jo je postavil lansko leto, ko je ustavil prodiranje Italijanov, ki so ogrožali Egipt. Od tukaj vodi železniška proga do Aleksandrije, ki leži 160 milj proti vzhodu.

KADAR IZGINE IZ HIŠE KAR CEL FURNEZ

Pred sodnijo se je večeraj razčistil slučaj izginulega furneza, ki jo je bil na skrivnost način ubral iz kleti ravno v času pred zimo, ko bi bil moral začeti dati jo na hiši blagodejno toplotu. Pred sodnijo je pričal Patrick Reilly in povedal, da lastuje hišo na 17602 Detroit Ave., katero ima v najemu. Na 24. novembra ga je poklical najemnik in se pritožil, da je v hiši prava sibirski zima. Gospodar se je peljal tje in videl, da je izginil iz kleti furnez z vso opremo. Poklical je policijo, toda tudi ta mu ni mogla dati pojasnila. Šele čez kake tri tedne potem je zvedel, da je furnez pobrala iz kleti firma Hirsch Salvage Co.

Ročno se je podal tje in tam so mu povedali, da je na vsej stvari samo mala pomota. Delavci bi bili morali vzeti furnez iz neke druge hiše, pa so se zmotili v naslovu. Reilly je zahteval \$1,015,1015 odškodnine in kjer kompanija ni hotela plačati, je tožil. Porota mu je prisodila \$625.97 in Patrick bo dobil zdaj popolnoma nov furnez.

Hrvatska bratska zajednica apelira na Slovence, Hrvate in Srbe za skupno akcijo v pomoč domovini

Iz glavnega urada Hrvatske bratske zajednice v Pittsburghu, Pa. smo prejeli za priobčitev apel za skupno akcijo v pomoč domovini Jugoslaviji. V poslanem obširnem in iskrenem apelu pozivlje glavni odbor Hrvatske bratske zajednice ves hrvatski narod, vse hrvatske podporne in kulturne organizacije, da začno takoj z nabiranjem prispevkov za odpravo žrtvam vojne. Vsi doneski naj se pošljejo na gl. blagajnika HBZ, Vinka Vuka. Pri pošiljki naj se navede, če stranka želi, da se ta denar tuko izročí Rdečem križu, ali naj se ž njim počaka.

V tem apelu glavni odbor HBZ prosi za slogo med jugoslovanskimi narodi. Pri vsaki priliki naj se poudarja edinstvo med Hrvatí, Srbi in Slovenci, poudarja naj se njih skupne želje in težnje ter upanje v srečnejšo bodočnost v skupni domovini Jugoslaviji. V tem smislu, apelira gl. odbor HBZ, naj hrvatska družva delajo po naselbinah z Srbi in Slovenci.

Dalje pozivlje HBZ v svoji okrožnici Hrvatí, naj ne nasedajo izdajicam v stari domovini ter zlasti apelira nanje, naj zatro vsak poskus zanesiti neslogo med hrvatski narod v Ameriki.

"Vse naše delo gre zate," piše okrožnica, "da v vso silo prepomo in vodimo boj, da bi se našemu nesrečnemu narodu v domovini omogočilo vrnitev njegove svobode in idealih človečanstva, demokracije in svobode, kakor so to učili in učijo veliki ameriški predstavniki Washington, Jefferson, Lincoln in Roosevelt in kakor je to zlasti veličastno izraženo v razglasu ameriške neodvisnosti."

Dalje pozivlje HBZ, da si vse hrvatske, srbske in slovenske organizacije izvolijo svoje zastopnike, izmed katerih se bo potem izvolil centralni odbor vseh jugoslovanskih organizacij v Ameriki, ki bo zastopal jugoslovanski narod pred ameriško javnostjo.

HBZ je že izvolila tak odbor in sicer: William M. Boić, gl. podpredsednik HBZ, Vinko Vuk, gl. blagajnik, Janko Kovač, tajnik oddelka bolniške podpore in Juraj Sanković, član gl. nadzornega odbora.

Apel končuje z iskrenimi besedami: "Neka živi ujedinjena in slobodna zajednička domovina Hrvata, Srba i Slovenaca — Jugoslavija!"

Nemci so naskočili in prodrli angleško grško obrambeno črto v severni Grčiji

Atene, 15. aprila. — Nemške mehanizirane čete so z močnim naskokom predrle angleško grško obrambeno linijo, zajeli grško mesto Florino ter primorali angleške in grške čete, da so se umaknile v sredini fronte v nove pozicije nazaj.

Z desnega krila pa poročajo Angleži, da so odbili naskok Nemcev pri gori Olimpu. Najnovejša poročila zatrjujejo, da so Nemci danes napredovali na Grškem 50 milj.

MESTNIM DELAVCEM SE PA RES GODI!

V Clevelandu imamo tako mestno administracijo, da v mestni hiši nihče ne ve, koliko avtomobilov in koliko tovornjakov je v mestu prav za prav lastuje. Nekateri pravijo, da jih mora biti najmanj 350. V tem pa niso vštetni oni od policije in ognjegasnega oddelka. Da se je prenašalo ta važen faktor je bilo treba povedati županu, da se nekateri mestni delavci vozijo po delu domov z mestnimi avti. Enako jih jemljejo domov tudi ob sobotah in jih preko nedelje lepo rabijo v svojo privatno zabavo. I, kdo bi jim pa zameril, če ni pa nikogar, ki bi to zabranil.

Ladje ne bodo dobile varstva v vojni zoni

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je povedal, da bodo Zed. države varovale svoje trgovske ladje, kjerkoli bodo plule in dokler ne gredo v kako vojno zono, ki je kot taka razglašena po nevtralni postavi. Ko so predsednika vprašali, če bodo dobile trgovske ladje orožje, je rekel, da ne ve nič o tem.

Na obisku

Mr. in Mrs. Frank Gibbons iz Brooklyna, N. Y., sta prišla za nekaj časa na obisk. Stanujeta na 1117 E. 61. St.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00...

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year...

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio...

No. 89 Wed., April 16, 1941

BESEDA IZ NARODA

Ne obupavati, pač pa pomagati

Tužni so bili za nas dnevi velikega tedna, ko smo poleg trpljenja Gospodovega premišljevali trpljenja naše stare domovine Jugoslavije...

Po telefonu me pokliče dobra rojakinja T. R. ter pravi: "Oh, vi ne veste, kako sem žalostna in nervozna vsled teh novic. Uboga Jugoslavija. Včeraj sem cel dan jokala, potem vso noč nisem mogla spati..."

Pa jo potolažim: "Le nič se ne vznemirjajte, saj ni tako črno ne, je veliko nemške propagande v tem. Jaz imam pa trdno vero v jugoslovansko vlado in pa njeno armado..."

"To pa res," pravi ona, "torej vi ste mnenja, da ne bo šlo Nemcem tako po žnori?" "Ne, ne, le brez skrbi bodite. Vojska se je že začela in tudi Jugoslavija bo še imela drugačno besedo in pa še večjo mejo."

Tako nekako se je sukala pogovor po telefonu in marsikateri rojaka in rojakinjo sem čul, kako resnično jim je bilo žal za Jugoslavijo. Zanimanje za Jugoslavijo je oživelu, ljubezen do nje vzplamtela, da je mnogim privabila solze v oči...

Vsled takih novic iz Berlina in Rima je pa nekaterim kar srce upadlo ter so kar nekam zmedeni, pa tarnajo, kaj bo, da je Jugoslavija že šla, da bomo Slovenci pod Lahe ali pa Nemce spadalci itd. Počasi rojaki in rojakinje, padne bodite tako nervozni. To, kar se je zgodilo, naj nas ne opláši. Srbi so imeli svoje Kosovo. Vse so izgubili, pa niso obupali. Poraz na Kosovem polju so imeli za praznik ter se pri spominu na Kosovsko tragedijo pripravljali na osveto, na boj za svobodo svoje domovine...

V svetovni vojni so ti reveži vse izgubili, niti pedi zemlje niso imeli več, a obupali niso; vse so dobili nazaj in sicer potrojeno. Pa tudi zdaj ne bodo vlekli ta kratko, to sem uveren.

Zato nič jadikovanja, dasi bo še dosti krvi preteklo in tudi vojne še ne bo tako kmalu konec. Temu ni kriva Jugoslavija, ki se le samo brani in se bo branila še naprej. Nemci in pa Italijani se bodo še prepričali, kaj znajo jugoslovanski hajdu-

nekdanji Jugoslaviji. Ena rešitev bi bila tudi ta, da bi pobirali Slovenci za svoje, Hrvatji za svoje in Srbi za svoje. To bi pa morda ne imelo dober vpliv na Amerikance, ki ne poznajo naših notranjih razmer in ki vidijo v Jugoslaviji en sam narod, eno samo deželo. Pa smo prav danes tako daleč od tega kot je zemlja od sonca.

Predvsem moramo imeti pred očmi to, da ne zbiramo lešnike, ampak dolarje in sicer težko prislužene in pristradane dolarje naših izseljencev. Zato pa, če bomo kaj izprosil od njih, jim moramo dati zagotovilo, da bo njihov dolar res storil to, radi česar je bil darovan.

ki. Če še ne vedo, kako vroča tla so na Balkanu, se bodo zdaj prepričali. Zato ne obupavati in tarnati, pač pa Jugoslavijo vse povsod zagovarjati, ji pomagati gmotno in moralno; prispevajmo kar moremo in ne sprašujmo, kdo bo od tega več dobil, Slovence ali Srbi, ali še lojalni Hrvat, ker teh bo tudi še v jugoslovanski armadi dosti, dočim nima mo za separatiste niti črnega centa, za Jugoslavijo pa le imejno srce. Prav rad dam Srbu kot Slovencu in prav tako lojalnemu Hrvatcu, pravzaprav na en način še rajše. Le pogledjte, koliko so jim Nemci razbili. Belgrad je v razvalinah, dočim je Ljubljana cela. Zato dajmo tja, kjer so večji reveži. Bratje so in za take jih imejno, pa bodo tudi oni nas imeli, ko pride do miru, do svobode. V nesreči se pokaže pravi prijatelj in pomagamo se mi.

Pri tem pa ne nasedajmo vsakovrstnim hujskačem in morebitnim petokoloncem, ki nam bodo pravili vsakovrstne izmišljotine o Srbih po berlinskih "novicah." Rabimo pamet in razsodnost, jugoslovanski vladi in armadi pa zaupajmo. Le ne se vsakega ustrašiti, pač pa ga zavrniti. To danes lahko storimo, ker so Zedinjene države za Jugoslavijo in so ji obljubile vso pomoč. Zato jo tudi podpirajmo, zagovarjajmo in cenimo. Raznim porazom in zmagam se bomo mogli pa kar privaditi, a vero v boljšo bodočnost Jugoslavije pa imejno vseskozi, pa naj pride že kar hoče. Kakor smo dobri in lojalni državljani Zedinjenih držav, tako spoštujemo in cenimo Jugoslavijo, pa pomagajmo ji.

Jože Grdina.

Iz Maple Heights

Zadnjih par mesecev ni bilo nič slišati iz naše naselbine. To pa ne pomeni, da nismo bili vseeno aktivni v tem času in se pripravljali za pomladanske aktivnosti.

Največ se sedaj razpravlja o prizidku Slovenskega narodnega doma, ker sedajni prostori so za nas že premajhni. Zato se je pričela kampanja za prodajo novih delnic, in kot vse kaže, se bo pričelo z prizidkom že letos, ker prvi mesec kampanje se je zelo dobro obnesel.

Ravno tako so tudi aktivne naše kuharice, ali članice Gospodinjskega kluba S. N. D., ki prirede v soboto 19. aprila, prav domačo veselico z večerjo in plesom. Pravijo, da ste vsi dobrodošli.

V soboto večer 26. aprila, pa pripravijo fantje od LEMPCO unije velik ples. Ker so ti fantje zelo naklonjeni našemu S. N. D. je tudi naša dolžnost, da se udeležimo njih plesa.

Tudi naša kulturna društva niso spala, ampak so se prav pridno pripravljali za spomladanske koncerte. Mladinski zbor "Kraljički" priredi koncert dne 27. aprila ob 4. uri popoldne. Prijatelji mladine ste vabljeni, da se udeležite tega koncerta.

Naš odrasli zbor Planina, pa ima svoj običajni koncert v nedeljo večer 4. maja. Tudi na ta koncert ste vsi vabljeni. Tekom prošle zime ni bilo po-

sebnih prireditev v naši naselbini, zato smo se Maple Heightsčani udeleževali raznih prireditev v drugih naselbinah. Sedaj pa pričakujemo, da tudi drugi enkrat k nam pridete.

Mogoče bo kateri rekel, da je Maple Heights, preveč oddaljen, kar pa ni res. Lansko poletje, mislim da je bilo julija meseca, smo imeli sejo dr. Dom št. 25 SDZ. v Maple Heights, seja se je pričela pet minut po sedmi uri zvečer, v desetih minutah je bila že končana, nakar se podam na sejo dr. Jugoslav Camp št. 293 WOW, ki zbruje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair-ju, tja pridem 15 minut do osme ure, ravno ko se je seja pričela. Ta seja je bila končana v 15 minutah, tako da sem bil na dveh sejah v manj kot eni uri, čeravno je bila ena seja v Maple Heights, druga pa na St. Clairju. Torej vidite, da Maple Heights ni tako daleč kot kateri misli. Na svidenje v Maple Heights.

Anton Perusek.

"Norec" v S. N. Domu

V nedeljo, 20. aprila popoldne ob 3. uri vprizorili dramsko društvo Ivan Cankar zelo pomenljivo, krasno dramo "Norec," na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. To dramo je spisal Fedor Gradišnik, lekarnar v Celju "pri Kržu." Po zadnji svetovni vojni je bila ta igra veliko igrana na ljudskih odrih širom Slovenije, kot tudi na Jesenicah, v Celju in na Šentjakobskem odru v Ljubljani. Igra je bila spisana na podlagi resničnega dogodka te vsebine, ki se je odigrala na Štajerskem.

To igro smo prejeli iz domovine še več kot pred osmimi leti, toda tedaj se je smatralo, da društvo ne zmore primernih karakterjev in zato se je vprizoritev odložila do sedanjega časa. Danes ima društvo Ivan Cankar nove igralske moči v svoji sredi in režiser, Joseph Skuk, se je odločil podati to sijajno dramo, ki je bila odložena toliko let. To bo prva predstava te originalne slovenske drame v Ameriki.

Žalostno je, ko človek opazuje, kako naša dramska društva v Ameriki hirajo; kako težko v mnogih slučajih požrtvovalni režiserji dobijo primerne osebe, da sprejmejo vloge; koliko prigovarjanja in prepričavanja je treba, da ta ali ona sprejme vlogo. Druga križeva pot pa je zopet, ker igralci ne prihajajo točno in redno k vajam, kot zgovorjeno. To je ena stran, bi rekel: zakulisna stran.

Največja potočka pa je dobiti dovolj številen poset občinstva, da pridejo na predstavo. Igralci, ne le da se morajo učiti svojih vlog, pač pa morajo v večini slučajih tudi sami skrbeti za avdienco, sicer se lahko zgodi, da igrajo praznim stolom. In kako težko je igralcem kot režiserju, če vidijo pred seboj na pol prazno dvorano mesto natlačeno polno. Oboje, naučiti se vlog in prodati mnogo vstopnic v naprej, je pa težka naloga komursibodi.

Pred leti so dramska društva podajala v sezoni po šest do osem predstav, sedaj jih še od ene do treh, k večjem štiri. Ali res ni več ljudi, ki bi hoteli pohajati k slovenskim igram? Dovolj jih je še povsod. Samo malo več slovenske zavednosti bi bilo treba, pa bi bila lahko vsaka predstava 100% uspešna glede poseta. Kadarkoli je naznanjena slovenska igra po enem ali drugem dramskem društvu, da se bo vprizorila v enem ali drugem slovenskem domu, bi morali Slovenci to vzeti naznanje z veseljem in se brez oklevanja odzvati in posetiti predstavo. Vse, kar je naše, slovensko, nam mora biti bolj pri sreju, bolj sveto, kot pa

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkoprirana 13. marca, 1939 v Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške prošnje. Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesment, plačuje dobrostoječemu članu do pogrebnih stroškov.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St. N. W., Barberton, O. Prvi podpredsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 16th St., Cleveland, O. Drugi podpredsednik: FRANK BENCINA, 930 Alhambra Rd., Cleveland, O. Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O. Blagajnik: JERRY ZUPEC, 982 E. 207th St., Euclid, O. Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN LINTLO, 208-23rd St. N. W., Barberton, O. Drugi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Holmes Ave., Cleveland, O. Tretji nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1440 E. 40th St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 15th St., Cleveland, O. Drugi odbornik: FRANK MERHAR, 1015 E. 62nd St., Cleveland, O. Tretji odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

Članstvu Slovenske moške zveze v Ameriki

Za nami je že drugi mesec naše kampanje. V tem času bil napredek kampanje zelo lep, ampak lahko pa bi bil še več, če bi se zavzeli vsi skupaj in storili svojo dolžnost do našega kroga 125 novih članov. Torej, če hočemo doseči cilj, smo si postavili v začetku kampanje (500 novih članov drugi kampanji), se je treba res tudi potruditi. Res je težko cej veliko število, toda ne pozabite, da smo Slovenci v Ameriki za nekaj zavzamemo, tudi naredimo.

Torej člani, na vas je ležeče. Zapomnite si, da je korak na agitaciji za našo Slovensko moško zvezo je tudi napredek Slovencev v Ameriki v ameriški moški zvezi. Naši predniki so dali celo svoje življenje za svoj jezik, za svoj dom, pa mi ne dali vsaj nekoliko svojega časa in napravili nekaj korake, da pridobimo v svojo sredo vse slovenske rojake, bi bilo njim in naši zvezi v korist.

Člani, zapomnite si, da zveza plača za vsakega novega člana 25 centov nagrade. To velja za vse člane, ki bodo pridobili v Slovensko moško zvezo tekom te kampanje. Člani, ki so dobili 15 do 25 novih članov, pa bodo deležni 25 centov nagrade in sicer srebrn zvezin znak. Član pa, ki bo pridobil 25 novih članov, pa bo deležen zlatega znaka. To so posebne nagrade poleg 25 centov za vsakega novega člana.

Te znake bo razdelil sam naš glavni predsednik na vsaki mitvi, katera se bo vršila po konvenciji septembra meseca v Clevelandu, Ohio. Te prireditve se bodo udeležili agilni člani moške zveze in da boste zaslužili eno izmed omenjenih nagrad. Z bratskim pozdravom,

VINCENT H. LAUTER, glavni tajnik

tuja filmska gledališča, katera so odprta dnevno in si lahko vsakdo poljudno ogleda, kadar hoče.

Ne strezimo po življenju slovenski drami v Ameriki. Raje kooperirajmo medsebojno, pa bomo lahko še dolgo živeli in igrali v zabavo in pouk posetnikom. Naj ne bo prevročne in ne prehladne, ne prelepe vreme in ne prergrade, kadar se igra slovenska igra. Pohitimo na predstavo, da podpremo društvo moralno in materialno, ki se trudi vzdržati slovensko dramo na površju.

Zato rojaki in rojakinje, ne pozabite nedelje, 20. aprila, ko bodo Cankarjevi vprizorili "Norca" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Sedaj lahko vidite to fino dramo, ki se dopade vsem igralcem in režiserju, ki jo bodo podali v nedeljo. Vstopnina je samo 25 centov. Te predstave ne boste pozabili. Torej: na svidenje! Erazem Gorshe.

Omejitve tudi v modi

Gospod Lucien Lelong, predsednik pariških modnih hiš, se je odločil na modnem polju. Ta odločitev za ljubitelje mode ni preveč prijazna, je pa odsev sedanjih razmer, ko mora človek varčevati povsod, še pri modi. Novi sklepi so: od vsake nove vrste obleke bo izdelan in razstavljen v modni hiši samo en model, t. j. en plašč, en ko-

Policaju je odgriznila

Lastnica neke hiše v Turčiji je bila prisiljena, da se preseli v bivalstva z živili.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Ne pozabite, da ste na ozem-
ju Mehike! Apač je rdečkar in
pomeni nič, vi ste sicer beli
človek, pa ste tod tujec. Jaz pa
sem zastopnik oblasti! In če je
tvoja pritožba, sem jaz
tvoja pritožba. Brez mojega
dovoljenja in dovoljenja se ne sme
zgoditi! Mene bi bili mora-
li vprašati!"

"Mislite —? Potem seveda ne
bom dolgo skupaj orala, ker ni-
mam vajen, da bi mnogo popra-
val, sam ukrenem, kar je tre-
bno."

"Prosim, da to svojo navado
odložite! Vobče vas prosim,
da ostajate in povsod mislite na
uradno in službeno dostoi-
nost! Dolžni ste me vprašati
svet, kar je pravzaprav samo
sebi umljivo, pa tudi za do-
loženje, kadar gre za ukrepe,
in jih nihče drug ne sme do-
loži, ki sem uradna ose-
ba!"

"Hm —! Čudno se slišijo va-
še besede, toda in v teh okoliščinah
da nisimo v Uresu, ampak v
Winnetou, kjer velja človek le to-
liko, kolikor premore sam in
svojo puška pa nož."

"Da ne bova izgubljala besed,
gladko kratko tole povem!
Kaj uradna osebnost me čisto
ne briga, čeprav ste v službe-
ni obleki. O vašem službenem
stanovju pa nisem opazil ni-
česar, ko ste viseli na dreve-
lu, kot ujetnik, obupan in obso-
jen na smrt. Povem vam, vi po-
stajate naše pomoči, ne pa mi
poveljevanja! Zato je
boljše, če molčite! Tako vam
povem!"

"Vaše besede donijo zelo
glasno, senor! Če mislite, da vi
poveljate, bi vam —"

"Molčite!" sem ga narahil.
Tako vam povem, da
tudi poveljujem in Winnetou
mi je v redu. Lahek posel
hočete, ko bomo mi drugi
Zaleglo je.

"Kaj je k svojemu haciende-
ru, z njim zbil glasne besede več.
Kaj je bil, grdo je gle-
dalo in pogodrnjavalo. Nisem se
zmenil za njega."

"Kamaj četrt ure je minilo pa
je prišel Winnetou.
"Vse je v redu. Lahek posel
hočete, ko bomo mi drugi
Zaleglo je."

"Koliko jih je?"

"Štirinajst jih sedi pri stu-
dencu. Dvajset mož je štela
našega ne manjka."

"Kaj postavili stražo?"

"Vse. Varne se čutijo, celo oro-
žje ni zložili na kup. Konji se
pogosto spuščajo ob potočiču."

"Kaj se jim moramo. Pa
ne. Ni vetra v dolinici. Pe-
dalo vas bom tako, da ne pridemo
na konj."

"Si kurijo?"

"Da."

"Opazili nas bodo —"

"Le trije so pri ognju in pri-
natajajo večerjo, drugi pa se
v duplji prav ob studencu."
"Dobro! Pa začniva!"

"Izbrala sva petindvajset Mim-
bre in odšli smo. Puške smo
pobili s seboj, s kopiti smo mi-
nili pobiti Yume. Poglavarjeva
sta ostala s svojimi drugi-
mi, a leda nismo nič vprašali,
nismo oditi."

"Nisu smo stopali ob potoku
in kmalu zavili v ozko
dolino na desno. Trda tema je
bila za rama, z levico pa ti-
si na temi, da ni zadel ob dre-

ve in vejeve.

Skozi goščavo je posvetil
ogonj, topot in hrzkanje konj
smo čuli. Pri Fuenti smo bili.

Winnetou nas je peljal mimo
konj v ovinku, neslišno smo se
plazili na vseh štirih po grmovju
in obstali na robu jase.

Položaj je bil zelo ugoden.
Dolinca se je končevala v
jaso, ki jo je od treh strani ob-
dajal gozd z močno podrastjo,
na četrti strani pa skalovje, ki
se je v hrib zoževalo v kratko
sotesko. Na koncu soteske je zi-
jala skalna duplja, njeno dno je
bilo posejano s kamenjem in
skalovjem in izpod njega je pri-
hajal močen studenec. "Skalni
studenec." Kraj je bil slikovit,
pa za taborenje bi si ga jaz ali
pa na primer Winnetou ne bil
izbral. Ako te napade sovražnik
v taki zaprti soteski, se ti prav
lahko spremeni v past, ki iz nje
ni izhoda.

Tudi Yumam je bila soteska z
dupljo usodna.

Na jasi je žarel nizek indijan-
ski ogenj in ob njem so trije bo-
jevniki pekli meso. Drugi pa so
čepeli in ležali dobrih deset ko-
rakov višje v duplji. Njihovo
orožje je ležalo na kupu pred
dupljo.

Tisti trije kuharji so nam bi-
li še najbolj nevarni, čeprav se
noben ni zmenil za okolico,
tako so bili zatopljeni v svoj ku-
harski posel. Če smo nje pobli-
li s kopiti in njihovim tovarišem
zaprl izhód iz duplje, smo lah-
ko v nekaj minutah opravili z
vsemi.

In tako smo tudi storili.
Postavil sem Mimbrenje bli-
že k studencu, obkolili bi naj
dupljo, z Winnetouom pa sva
prevzela kuharje.

Nekaj dolgih skokov pa sva
bila pri ognju, trije udarci s ko-
pitom pa so ležali na tleh, še
preden so se zavedli, kaj se je
zgodilo z njimi.

Yume v duplji so planili pre-
strašeni na noge in mislili pohi-
teti po orožju. Pa pot jim je bi-
la že zaprta, Mimbrenji so se
vsuli iz goščave in petindvajset
pušk jim je molelo naproti.

Winnetou jim je zaklical, naj
se vdajo, in po kratkem pogaja-
nju smo bili gospodarji Fuente.
Niti kaplje krvi nismo prelili,
snažno in čedno delo smo opravi-
li.

Preiskali smo dupljo.

Fuente de la roca je bila glava
vna postojanka na potu v Alma-
den. Z vsem je bila dobro zalo-
žena, kar potrebuje Indijaneec,
če se kje za dalje časa utabori
na bojnem pohodu. Našli smo us-
njate vreče polne živil, vreče s
smodnikom, svinec, kalupe za
krogle in drugo orožje, odeje itd.
Kraj je bil za daljše taborenje
dobro izbran, za slučaj napada
pa kakor rečeno, neporaben in
celo nevaren.

Vse je kazalo, da so se na-
meravali Yume kar udomačiti
pri Fuentu. Čemu —? Že tudi
zato, da so stražili pot v Alma-
den, njihov poglaviti namen pa
je bil, da bi pozneje kedaj, ko bi
bil rudnik že v obratu, skrbeli
za dovoz živil iz Uresa in za pre-
voz živega srebra.

Melton je s prav duhovito iz-
najdljivostjo poskrbel za vse —
Ko smo uredili tabor, je odšel
Winnetou po Mimbrenje in po
ujetnike. Lahko si mislite, kako
so se gledali Yume —! In da
tudi ni manjkalo vzklikov, kričan-
ja in običajnega indijanskega
tuljenja.

Razpostavili smo straže pa leg-
li spat.

IV. Player

Zgodaj smo se drugo jutro
odpravili Almadenu naproti.
Prav za prav sem bil v precej-
šnji zadregi.

Zahvala

Spodaj podpisana se želiva
zahvaliti vsem našim prijate-
ljem, kateri so nas na tako spret-
en način presentili ob najini
trideset letnici zakonskega živ-
ljenja na 22. februarja. Povab-
ljena sva bila v Turkovo dvora-
no na društveno zabavo, kateri
sva se radevolje odzvala. Ko
prideva tja, se mama je poveda-
lo, da je današnja zabava name-
njena nama za dan trideset let
zakona.

Dragi prijatelji! Sprejmite
najlepšo zahvalo za vse kar ste
za naju storili. Ob enakih prilik-
ah se bova radevolje odzvala.

Posebno se želiva zahvaliti
Mrs. Angeli Rolih, Mrs. Mary
Benigar za ves njih trud. Dalje
se želiva zahvaliti kuharicam,
ki so vse tako postrežljivo in
okusno napravile, Mrs. Anna Re-
bolj, Mrs. Mary Benigar, Mrs.
Angela Rolih, Mrs. Mary Bubi-
nič, Mrs. Mary Pugelj.

Lepa hvala vsem, ki so v ta
namen darovali:

Mr. in Mrs. Louis Rolih, Mr.
in Mrs. Frank Benigar, Mr. in
Mrs. Louis Bebolj, Mr. in Mrs.
John Bostjančič, Mr. in Mrs.
Frank Sljeko, Mr. in Mrs. Anton
Primc, Mr. in Mrs. Joseph Ma-
lečkar, Mr. in Mrs. Frank Mih-
čič, Mr. in Mrs. Karol Strekelj,
Mr. Frank Petek, Mr. Joseph
Mrgole, Mr. in Mrs. Frank Bubi-
nič, Mr. in Mrs. Steve Valencič,
Mr. in Mrs. Frank Škrlič, Mr.
Milan Uljan, Mr. Joe Uljan, Mr.
in Mrs. Louis Pibrovec, Mr. in
Mrs. Louis Kretič, Mr. in Mrs.
Joseph Pugelj, Mr. in Mrs. Jo-
seph Simon, Mr. in Mrs. Joseph
Mršnik, Mr. in Mrs. Mike Pok-
klar, Mr. in Mrs. Frank Iskra,
Mr. in Mrs. John Ujčič, Mr. in
Mrs. Frank Segulin, Mr. in Mrs.
Joseph Brne, Mr. in Mrs. Joseph
Šubert, Mr. Mike Rustja, Mr. in
Mrs. Rudy Tomšič, Mr. in Mrs.
Ludvik Kovačič, Mr. in Mrs.
Ludvik Prosen, Mr. in Mrs. To-

ny Mršnik, Mr. in Mrs. Joseph
Tomšič, Mr. in Mrs. Joseph
Škrlič, Mr. in Mrs. John Hrva-
tin, Mr. in Mrs. Matija Paliska,
Mr. in Mrs. Andy Poklar, Mr.
in Mrs. John Kreševič, Mr. in
Mrs. Leo Kreševič, Mr. John
Tišler, Mr. in Mrs. Joseph Hr-
vatin, Mr. in Mrs. Tinko Udo-
vich, Mr. in Mrs. Joseph Valen-
čič, Mrs. Tilie Benigar, Mr. To-
ny Mihčič, Mr. Joe Šubert, Mr.
Louis Škrlič.

Torej še enkrat hvala vsem.
Joseph in Antonia Jenko.

Velika noč v hiši gospoda Krištofa

Lepo je to mesto. Stare uli-
ce, konicaste strehe, debelo zi-
dovje nasipov, a zadaj morje.
Nad vsem pa jasno, ovlaženo
ozračje in mehko pošumevanje
valov, ki so se zaganjali v čeri.
Kakor današnje, je bilo takrat-
no jutro velike nedelje, nema-
ra da prav tako prosojno in po-
mladansko jasno kot to jutro.
Le da so bile ženske srednjeve-
ško oblečene in so se jim krila
vlekla za njimi, a gospodje so
imeli naškrobljene ovratnike in
črne nožnice pod dolgimi, s
krznom obšitimi haljami. Mo-
gočni, težki vozovi so ropotali
po tlaku in jadrnice in barke
so poplesavale ob nasipu čim
je dahnil najmanjši veter.

Zares, prav tako velikone-
deljsko jutro je bilo takrat,
kakršno je danes, ko se je gos-
pod Krištof pred nekaj sto leti
z dediščino po materi pridru-
žil pomorskim trgovcem, si pri-
dobil prilično skladišče in je
vso svojo srečo položil v roke
svoje ljubljene žene Berte in v
trgovino z volnenimi in tkanim
blagom. V Cekinasti ulici sta
si ustanovila svoj dom. Njih
vnuki so na prejšnje štiri prit-
lične prostore sezidali dvoje
nadstropij, okrasili so pročelje
z angelskimi kipi in prelestni-
mi cvetličnimi okraski in so
nad vhodom dali napraviti na-

pravi "tiho izvajanje dolžno-
sti," če razmišlja o obeh gos-
tih, ki ju je do lani imela na-
vado povabiti na ta dan. Lani
je umrla Neža, še bivša materina
pomočnica; ona je vodila nad-
okrog vrata in so bili drugi gos-
podje te hiše zmeraj občinski
svetniki in so z besedo in de-
janjem čuvali nad usodo mesta,
medtem ko so jadrnice z bogatim
tovorom pristajale v luki.

Ne da bi se zavedali, so Kri-
štofovi hojevali po cvetju svo-
jega bivanja. Iz njiv, iz grmi-
čja kraj poti so se kakor čez
noč pojavile nove hiše, nove
ceste, naselilo se je tuje ljud-
stvo in je zdaj pa zdaj odpo-
slo koga, ki je bil določen za
gospoda. Kakor njega dni ti-
sti prvi Krištof.

Vendar je vsa ta leta in sto-
letja vedno stala hiša z angel-
skimi sohami in prekrasnimi
cvetličnimi ornamentami, a nad
vrati se je blestel zlati napis:
Krištof.

Resnično, to ti je danes pra-
va velika nedelja! V luki počiv-
vajo parniki, motorni čolni po-
drhtevasjo.

Berta Krištofova, gospodična,
je poslednja tega rodu. Stanu-
je v tej hiši, upravlja trgov-
sko hišo, kolikor jo resnobna
prokurista vprašata za svet.
Sicer pa je gospodična Berta v
svojih sobanah, na svojem vrtu,
Nikakor ni prestara, to ne, ne-
mara ima komaj trideset let.
In tudi ni, da bi kdo rekel, da
je grda, nikakor; če bi se oble-
kala malce po modi, pa bi bila
celo jako ljubka.

Berta Krištofova že več let
za v r a c a sleherno povabilo.
Vsakršni družini se tiho izma-
kne nekaj dni v letu je do-
loženih, kjer opravi najnujnej-
še družabne dolžnosti. Tako so
o božiču, na sveti dan, povab-
ljeni prvi uradniki tvrde, a na
drugo nedeljo v januarju so vo-
dilne osebnosti iz trgovskega
mesta gostje v hiši Berte Kri-
štofove.

A na veliko nedeljo ...
Berta Krištofova sama sebi

pravi "tiho izvajanje dolžno-
sti," če razmišlja o obeh gos-
tih, ki ju je do lani imela na-
vado povabiti na ta dan. Lani
je umrla Neža, še bivša materina
pomočnica; ona je vodila nad-
okrog vrata in so bili drugi gos-
podje te hiše zmeraj občinski
svetniki in so z besedo in de-
janjem čuvali nad usodo mesta,
medtem ko so jadrnice z bogatim
tovorom pristajale v luki.

Ne da bi se zavedali, so Kri-
štofovi hojevali po cvetju svo-
jega bivanja. Iz njiv, iz grmi-
čja kraj poti so se kakor čez
noč pojavile nove hiše, nove
ceste, naselilo se je tuje ljud-
stvo in je zdaj pa zdaj odpo-
slo koga, ki je bil določen za
gospoda. Kakor njega dni ti-
sti prvi Krištof.

Vendar je vsa ta leta in sto-
letja vedno stala hiša z angel-
skimi sohami in prekrasnimi
cvetličnimi ornamentami, a nad
vrati se je blestel zlati napis:
Krištof.

Resnično, to ti je danes pra-
va velika nedelja! V luki počiv-
vajo parniki, motorni čolni po-
drhtevasjo.

Berta Krištofova, gospodična,
je poslednja tega rodu. Stanu-
je v tej hiši, upravlja trgov-
sko hišo, kolikor jo resnobna
prokurista vprašata za svet.
Sicer pa je gospodična Berta v
svojih sobanah, na svojem vrtu,
Nikakor ni prestara, to ne, ne-
mara ima komaj trideset let.
In tudi ni, da bi kdo rekel, da
je grda, nikakor; če bi se oble-
kala malce po modi, pa bi bila
celo jako ljubka.

Berta Krištofova že več let
za v r a c a sleherno povabilo.
Vsakršni družini se tiho izma-
kne nekaj dni v letu je do-
loženih, kjer opravi najnujnej-
še družabne dolžnosti. Tako so
o božiču, na sveti dan, povab-
ljeni prvi uradniki tvrde, a na
drugo nedeljo v januarju so vo-
dilne osebnosti iz trgovskega
mesta gostje v hiši Berte Kri-
štofove.

A na veliko nedeljo ...
Berta Krištofova sama sebi

sem sleherno veliko nedeljo
gost pri vaši mizi in že osem
let nosim s seboj pismo svoje
matere. To pismo sem prinesel
že osemkrat k vam, gospodična
Berta, in osemkrat sem ga ne-
sel spet nazaj."

"Kaj pa naj to pomeni?"
vpraša ona začudeno in počasi
vstaja kot zmeraj, kadar se ji
je zdelo, da je obiska konec.

Kristijan pa ji izroči pismo
svoje matere, rekoč: "Po ma-
terini smrti sem ga našel v pi-
sanju." Trosločih rok položi
pismo na mizo.

Očevaje odpre Berta pismo.
Nato sede in bere:

"Moj ljubi sin Kristijan! Na
družinskem sestanku je bilo
sklenjeno, da ti o tem ne smem
nič povedati. A ob misli, da ob
utegnem kmalu umreti, ti pi-
šem tole pismo in ga položim
med tretji in četrti predal svo-
jega pisalnika in iskreno upam,
da bi ga našel, preden bi bilo
prepozno."

Torej poslušaj me, moj lju-
bi, edini sin Kristijan, zapomni
si moje besede, razodeni jih le
v najhujšem primeru, samo te-
daj, če bi ti bilo hudo in bedno,
misli na to pismo in ravnaj po
svoji pameti.

Kakor ti je nemara znano,
sta živela dva gospoda Krišto-
fa, gospod Peter in gospod Pa-
vel, vprav v času, ko si ti pri-
šel na svet ..."

Berta začudeno neha brati.
Prav neumestno se ji zazdi, da
bere zdajle, ko je takšno, son-
čno velikonedeljsko jutro, na
povelje deklinnega sina pismo,
povsem zasebno pismo matere
svojemu sinu — toliko strani
obsegajoče pismo — prelista
ga vse do konca in našteje
osem strani in zapazi podpis —
in tu je ...

Brž se z roko prime za čelo,
komaj sope in oči so ji razperte.
Tam je zapisano: "Tvoja mati
Ana Krištof, rojena Dan."

Mrzlo je. Ledeno drhtenje
vhaja skozi vrata. Berta pogle-
da Kristijana Dana. Ta stoji
nepremično pri oknu in gleda
ven.

(Dalje prihodnjic.)

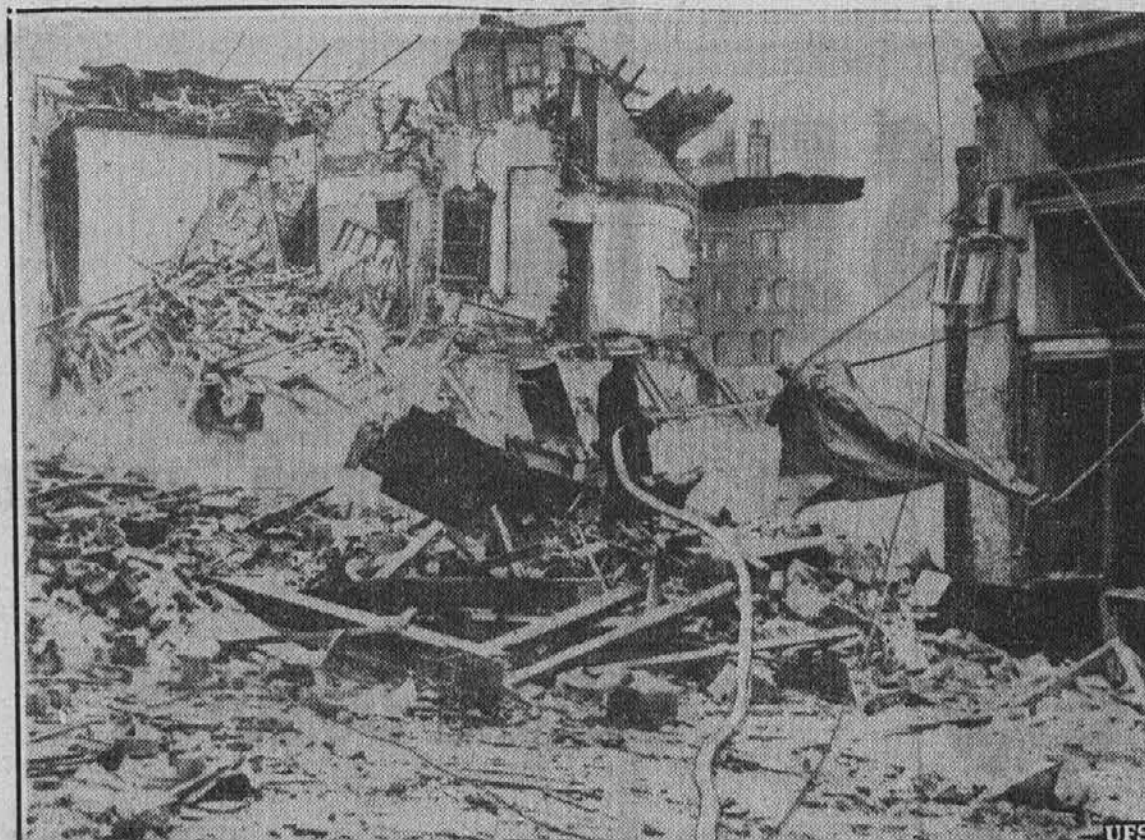
—Mlada mati je šla v Savo.
Te dni je skočila v Savo 30-let-
na mehanikova žena Franciška
Bursičeva. Bila je zadni čas ze-
lo potrta in je gotovo storila svo-
je obupno dejanje v duševni zme-
denosti. Ranjka je zapustila štiri
mladoletne otroke.

MALI OGLASI

- Delo dobi**
Išče se fanta, ki bi vozil truk
in delal v mlekarni. Pokličite
HENDERSON 4926. (90)
- Dekle dobi delo**
Želi se dobiti izkušeno dekle
za splošna hišna dela; nič otrok
v družini; dobra plača; dober
dom. Pokličite ACADEMY 1134. (91)
- Delo išče**
Starejša ženska bi rada do-
bila delo za splošna hišna opravi-
la in kuho. Naslov: 6516 St.
Clair Ave. (91)
- Sobo išče**
Dekle bi rada dobila sobo v
okolici vzhodne 55. in 71. ceste.
Pokličite HENDERSON 5731 in si-
cer med 12. in 1. popoldne (89)
- Stanovanje v najem**
Odda se stanovanje v najem,
obstoječe iz treh malih sob, s
kopalnico; pripravno za malo
družino ali pečlarje. Poizve se
na 15919 Whitcomb Rd., v bli-
žini St. Clair Ave. (90)
- Delo dobi**
dekle za splošna dela v restav-
rantu. Mora biti stara najmanj
21 let. Vprašajte na 694 E. 152.
St. (8)
- 1940 FRIGIDAIRE in Electro-
lux ledenice naprodaj.** Kupite
sedaj in prihranite od 20
do 40%.
- Norwood Appliance &
Furniture**
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
Wed.-x

Slika nam predstavlja enega izmed prizorov v stavkarskih izgredih, ki so se od-
igravali v stavki pred Fordovimi tovarnami v Dearborn, Mich. Nad sto oseb je bilo ru-
njenih v teh izgredih.

Ta slika je bila posneta po enem izmed zadnjih nemških napadov na angleška mesta.
Tu lahko jasno vidimo kako popolno razdejane izvršijo sovražnikove bombe in kako žal-
ostne slike se nam nudijo, kadar bombniki opravijo svoje delo.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Čez nekaj časa je spet začel govoriti o svojih otrocih. Omenil je Arngjerdo — morda ni ravnal prav, da ni sprejel ponudbe Eikenskih. A možak se mu je zdel prestar — pa tudi druge pomisleke je imel, saj pravijo, da je Grunde precej nasilen, kadar je pijan. Za Arngjerdo bi rad kar najbolje poskrbel. Zdaj bosta pa Gyrd in Gudmund odločala o njeni ženitvi, "povej mojim bratoma, Kristina — da ju pozdravljam, naj to stvar dobro preudari. Če jo za nekaj časa vzameš k sebi na Jorundgaard, ti bom še v grobu hvaležen. In ako se Ramborg spet omoži, preden bo Arngjerd preskrbljena, vzemi otroka k sebi, Kristina, nikar pa seveda ne misli, da Ramborg ni bila zmeraj prijazna z njo — a če bi poleg mačehe dobila še očima, se bojim, da bi jo imeli bolj za dekle kot za — saj se spominjaš, da sem bil poročen s Halfrido, ko sem postal njen oče —"

Kristina je nalahno položila svojo roko na Simoinovo in obljubila, da bo vse storila za dekle, kolikor bo le mogla. Vsega se je spominjala, kar je kdaj videla v življenju — otrokom, ki imajo kakega veljaka za očeta in ki so bili spočeti v prešustvu, ni z rožicami postlano. Orm in Margaret, Ulf Haldorsson — Venomer je gladila Simona po roki.

"Sicer pa nikakor ni gotovo, da bi moral to pot umreti, svak," je rekla in se tiho nasmehnila.

METROPOLITAN OPERA

Association of New York
Edward Johnson, General Manager
Edward Ziegler, Asst. Gen. Manager
Earle R. Lewis, Asst. Gen. Manager
Cleveland Public Hall

SREDO, 16. APRILA
DAUGHTER of the REGIMENT
ČETRTEK, 17. APRILA
DIE WALKUERE
DVOJNA PREDSTAVA: PETEK POP. 18. APRILA
CAVALLERIA RUSTICANA
PAGLIACCI
PETEK ZVEČER, 18. APRILA
BARBER of SEVILLE
SOBOTO POP. 19. APRILA
FAUST
SOBOTO ZVEČER, 19. APRILA
RIGOLETTO
BLAGAJNA ODPRTA OB 9 DOP. DO 5:30 POP. VSAK DAN, RAZEN OB NEDELJAH
Union Bank of Commerce
Main Banking Lobby — E. 9. AT EUCLID
MAIN 8300
Knabe Piano se rabi izključno

V BLAG SPOMIN
DEVETE OBLETNICE
FRANK RUSS

Ki je v najlepši mladeniški dobi preminil 16. aprila, 1932.

Dragi in ljubljani sin ter dobri in nepozabni brat. Narava se prebuja in prvo cvetje oznanjuje veselje stvarstvu božjemu. Mi pa ob Tvojem grobu močno žalostni klečimo in jadrnega srca k Bogu kličemo: Daj našemu sinu in bratu mirni počitek v rojstni grudi. Žalujoci:
FRANK in ROSE RUSS, starša,
JOSEPH in LILLIAN, brat in sestra
Cleveland, O., 16. aprila, 1941.

še vedno je včasih preko upadega, strogega obraza žene šinil odsev nekdanjega sladkega in nežnega smehljaja. Ti sladka mlada Kristina —

Tistega večera Simon ni dobil tako hude vročine, dejal je udi, da čuti manj bolečin. Ko za je Kristina prevezovala, ni bila roka tako otekla; meso je bilo mehkeše in če je s prsti previdno pritisnila na kožo, so se odtiski delj časa poznali.

Služničad je Kristina poslala spat. Jon Daalk, ki je za vsako ceno hotel bedeti pri gospodarju, je smel leči na klop ob nasprotni steni. Skrinjo z rezljanim naslonilom si je dala primakniti k postelji ter je zdaj sedela tamkaj, stiskaje se v kot. Simon je dremal in spal; ko se je nekoč prebudil, je opazil, da drži Kristina v roki vreteno. Sedela je pokonci, pod levo pazduho je imela preslico s kodeljo, prsti so sukali nit, vreteno se je spuščalo vedno nižje ob njenem vitkem životu — nato je nit navila, jo zopet začela sukati, vreteno se je spuščalo navzdol — od gledanja je zaspal —

Ko se je spet prebudil, šlo je že proti jutru, je še vedno sedela tamkaj in predla. Svetloba sveče, ki jo je tako postavila, da mu je posteljna zavesa delala senco, ji je sijala v obraz. Bil je tako blede in miren; polna, mehka usta so se zožila in trdo stisnila, sedela je tamkaj s povešenimi očmi in predla. Kristina ni mogla videti, da leži zbuven in da v senici posteljne zavesne strmi vanjo. Videti je bila tako silno žalostna, da se je Simonu zdelo, kot bi mu srce krvavelo, ko je tako ležal in jo opazoval.

Vstala je, odšla na drugo stran izbe in nekaj brkljala pri ognju. Docela neslišno. Ko je prišla nazaj, je pogledala za zastor — in se srečala z njegovimi očmi, ki so se svetile iz teme.

"Kako ti je, Simon?" ga je vprašala mehko.

"Dobro — mi je zdaj." Toda zdelo se mu je, da čuti zdaj v levi roki bolečine — in prav gori do brade, kadar je premaknil glavo. Ne, ne, gotovo si to samo domišlja —

Oh, njej se pač nikdar ne bo zdelo, da je kaj izgubila, ko je zavrgla njegovo ljubezen — zato lahko brez skrbi govori z njo o tej stvari. To je nikakor ne more užalostiti. Preden umre, ji mora povedati — samo enkrat: Vsa ta leta sem te ljubil. Vročina je spet pritisnila. Zares je imel bolečine v levi roki —

"Poskusi spet zaspati, Simon, morda se ti bo zdaj kmalu obrnilo na bolje," je tiho pripomnila.

"Nocoj sem mnogo spal —." Spet je začel govoriti o svojih otrocih — o tistih treh, ki jih že ima in jih tako prisrčno ljubi — in o tistem, ki se še ni rodil, nato je umolknil — spet so ga prešinile tako hude bolečine. "Lezi zdaj malo, Kristina, bo že Jon nekaj časa sedel pri meni, če se ti zdi potrebno, da kdo čuje."

Ko je zjutraj odvijala obvezo, ji je Simon mirno pogledal v obupani obraz: "Oh ne, Kristina, preveč je bilo strupa in umazanje v roki, — tudi mraza, preden sem prišel v tvoje roke. Saj sem že dejal, da me ne pozdraviš. Samo nikar ne bodi zdaj tako žalostna zavoljo

tega, Kristina." "Ne smel bi napraviti vse te dolge poti," je rekla slabotno. "Nihče ne živi delj, kot mu je usojeno," je odgovoril Simon z istim glasom. "Domov sem hotel —. Saj se je treba pogovoriti o tem in onem — kako naj se uredijo stvari po moji smrti."

Zasmejal se je nekoliko: "Sleherni ogenj polagoma dogori."

Kristina ga je pogledala s solznimi očmi. Vedno je rad navajal pregovore. Gledala je v njegov rdeče marogasti obraz. Polna lica in podbradek, vse je kakor splahnelo, da je bilo globoko nagubano. Oči so mu motno sijale in mežikale — potem pa, kot bi se zjasnile in bi prišla vanje zavest: pogledal jo je s tistim ostrim izprašujočim pogledom, ki so ga njegove male jeklene sive ostri oči skoraj vedno imele.

Ko je bil v izbi že beli dan, je Kristina opazila, kako je Simon okoli nosu upadel, bela progga se mu je na vsaki strani vlekla do ustnega koticika.

Stopila je k okencu, stala nekaj časa tamkaj in dušila v sebi ihtenje. Po debelem srežu, ki je pokrival šipo, se je leskežalo in isknilo v zlato zelenih barvah. Zunaj je bil zimski dan prav tako lep, kot je bil ves tisti teden —

— Vedela je, da je to znamenje smrti —

Prišla je nazaj, vtaknila roko pod očevo — imel je do meč zatekle gležnje.

"Ali hočeš — ali hočeš, da pošljemo zdaj po Sira Eirika?" je vprašala tiho.

"Le, zvečer," je odgovoril Simon.

Moral bo spregovoriti o tem, preden se izpove in prejme sveto popotnico. Nato bo moral svoje misli drugam obrniti.

"Čudno je, da boš najbrž ti poskrbela za moje truplo," je rekel Simon. "In bojim se, da ne bom lep mrlič."

Kristina je siloma zadržala v sebi ihtenje. Odšla je od njega in spet začela pripravljati uspalvalni napoj.

"Ne maram piti tvojih zdravil — misli postanejo od njih tako nejasne!"

Čez nekaj časa jo je prosil, naj mu vendar da požirek. "Samo tiste zeli ne deni preveč vmes, ki človeka omoti. Rad bi se s teboj o nečem pomenil."

Popil je, ležal in čakal, kdaj bodo bolečine toliko ponehale, da bo lahko jasno in mirno govoril z njo.

"Ali ne maraš, da pokličemo k tebi Sira Eirika — ki ti bo prinesel tolažbo?"

"Seveda, kmalu. Ampak poprej ti moram še nekaj povedati."

Nekaj časa je mirno ležal. Nato je pričel:

"Reci Erlendu Niklaussonu, da sem se besed, ki sem mu jih bil rekel, ko sva se razšla, od-

tlej sleherni dan kesal. Podlo in nemožato sem se obnašal nasproti vsaki tisto noč —. Pozdрави ga in reci — da sem ga prosil, naj mi to odpusti."

Kristina je s sklonjeno glavico sedela pri postelji —. Simon je videl, da je zardela kot kri prav pod ruto na glavi.

"Ali boš sporočila to možu?" je vprašal.

Nalahno je prikimala. Nato je Simon spet spregovoril:

"Ako bi Erlend ne prišel na moj pogreb, ga moraš obiskati in mu to povedati, Kristina."

Nema in vsa rdeča v obraz je sedela Kristina tamkaj.

"Mi ne boš odrekla te usluge, za katero te prosim, zdaj ko sem na smrtni postelji?" je vprašal Simon Andresson.

"Ne," je zašepetala žena. "Storila bom — tako —"

"Za tvoje sinove je hudo, Kristina, da je med očetom in

materjo sovraštvo," je spet začel Simon. "Rad bi vedel, ali si videla, kako jih vse to muči. Teško je tem bistrim fantom, da govore po dolini o njihovih starših."

Kristina je odgovorila trdo in tiho:

"Erlend je zapustil najine sinove — ne jaz. Najprvo so moji sinovi izgubili zaslonbo v tistih srenjah, kjer so se rodili in kjer so imeli svoj rod in dedino. Če morajo zdaj tukaj v dolini, odkoder je moj rod, slišati prenekatero bridko o svoji domačiji, nisem jaz tega prav nič kriva."

Simon je nekaj časa molče ležal. Nato je rekel:

"Dobro se zavedam, Kristina — po pravici se lahko pritožuješ nad vsemi mogočimi stvarmi — za svojo družino je Erlend slab skrbel. A pomisliti moraš — ako bi se mu bil na-

klep posrečil, bi bili zdaj njegovi sinovi dobro preskrbljeni, on sam pa bi bil eden najmočnejših vitezov v tej državi. Možu, ki mu je načrt izpodletel, pravijo izdajalec — če pa se mu posreči, da ga izvede, potem ljudje čisto drugače govorijo o njem. Pol Norveške je bilo takrat enih misli z Erlendom — da nam je presneto slabo ustrezno, če imamo s Švedsi istega kralja, in da je sin Knuta Porseja prejkone čisto druga kova nego ta materin srček — samo da bi bili mogli mladega gospoda Haakona v njegovih otroških letih spraviti k nam. Mnogo jih je stalo takrat za Erlendom in vleklo za isto vrv — pa so izpustili in se razlezli po skrivališčih, ko je stvar prišla na dan — tako so storili moji bratje in marsikdo drugi, ki zdaj slovi kot dober vitez in vojščak. Edino Erlend je moral pasti —. In takrat, Kristina, je tvoj mož dokazal, da je vrl in pogumen

mož — pa naj se je poprej pozneje izkazal takega ali takega —"

Kristina je tiho sedela na petala.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga imate v vsakem času, podnevi ali ponoči. Delo garantirano hitra postrežba. Obrnite z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

DEKLETA IN ŽENE!

Za fino in najnovije mode SPOMLADANSKO "STERLING SUKNJO ali SUIT, po nižjih cenah, kakor kje drugje, to od \$14.50 naprej DIREKTNO IZ TOVARNE in za zanesljivo in točno postrežbo, se obrnite na **BENNO B. LEUSTIG** 1034 Addison Road. Ali pokličite: ENdicott 8506 ali 3426

JOHNSONS WAX

Za vsakovrstno uporabo kot za čiščenje pohištva, tal, linoleja ali avtomobila.

GRDINA HARDWARE

POLNA ZALOGA HIŠNIH POTREBŠČIN

6127 St. Clair Ave.

ENdicott 955

Odpрто ob sredah samo do 12. ure.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je izdihnila svojo blago dušo naša preljubljena in nikdar pozabljena mati in sestra

Mary Zalar

rojena BOGOVICH

Ki je po dolgi bolezni v bolnišnici za vedno zaspala dne 13. marca 1941. Doma je bila iz Gornje Obreze, fara Artiče pri Brežicah. Po spremstvu iz pogrebne kapele in opravljeni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo jo položili k večnemu počitku dne 17. marca 1941 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prisrčno zahvaliti Rev. Andrew Andrews za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem, ki so nam bili v tolažbo ter vsem, ki so svete maše in pogreba. Posebna lepa hvala Mrs. Frances Kasun, ki je vse tri večere vodila molitve.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so položili krasne vence ob krsti in vsem, ki so darovali za svete maše za dušo pokojne, kakor tudi nosilcem krste, ki so jo spremili in položili k večnemu počitku.

Iskreha zahvala pogrebniemu zavodu Zakrajsek Funeral Home za prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb. Preljubljena in nikdar pozabljena mati in sestra, dokodoli se je Tvoje trpljenje in v globoki žalosti pošiljamo želje k Bogu, da Ti podeli večni mir v zasluženem počitku in večna luč naj Ti sveti.

Žalujoci ostali: DOLORES, hči; MAX, sin. FRANK BOGOVICH brat in družina.

V stari domovini zapuška žalujoco mater, dva brata in eno sestro in številno sorodnikov tukaj in v domovini. Cleveland, O., 16. aprila, 1941.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.